

Antagen av kommunfullmäktige 2022-03-28, § 59

Strategi

- för utbyggnad av laddplatser för elfordon,
samt tankställen för förnybara drivmedel

SYFTE OCH AVGRÄNSNING

Strategin för utbyggnad av laddplatser för elfordon, samt tankställen för förnybara drivmedel, syftar till att underlätta elektrifiering och omställning till fossilfria drivmedel i transportsektorn i Söderhamns kommun.

Strategin omfattar publika laddplatser och laddplatser för fordon i kommunal verksamhet. Den lyfter även vikten av att kommunen verkar för att det etableras fler tankställen för förnybara drivmedel som biodiesel, etanol, biogas och vätgas.

Den lokala strategin fungerar som ett komplement till det arbete som sker på nationell nivå för att stimulera och samordna utbyggnaden av laddplatser för laddfordon och omställning till förnybara drivmedel.

Omställningen inom transportsektorn sker i snabb takt. I takt med att teknikutveckling och omställning fortgår, samt regelverk förändras, behöver åtgärder och genomförande av de strategiska inriktningarna ständigt utvecklas. Strategin innehåller övergripande mål, men inga detaljerade åtgärder.

Strategin har fokus på personbilar, men kan tillämpas för andra transportslag som arbetsfordon och godstransporter i takt med att omställningen av fordon inom dessa områden utvecklas.

BAKGRUND

Klimatneutral kommun 2030

Söderhamns kommun har som målbild i översiktsplanen att vara en klimatneutral kommun 2030. För att den målbilden ska uppnås krävs en omställning av transportsektorn. Andelen resor med kollektivtrafik och cykel behöver öka och fossila drivmedel behöver fasas ut. Elektrifiering av transportsektorn och omställning till förnybara drivmedel är viktiga faktorer som bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser.

Nuläge laddplatser och tankställen för förnybara drivmedel

Utbyggnaden av publika laddstolpar i Söderhamns kommun har tagit fart under 2021-2022 och då främst i anslutning till E4 där flera företag satsar på snabbaddare. Det finns även laddplatser för destinationsladdning vid publika parkeringar i centrala Söderhamn och några lokala företag erbjuder laddplatser till sina kunder i Söderhamn. Utbyggnaden av laddinfrastruktur pågår kontinuerligt och aktuell information om var laddning är möjlig finns exempelvis på www.uppladdning.nu.

Det finns i dagsläget inte tillgång till publik laddning i kommundelscentrum och i mindre orter på landsbygden i kommunen.

När det gäller tankställen för förnybara drivmedel finns bland annat möjlighet att tanka HVO (hydrerad vegetabilisk olja) och etanol. Det finns däremot inte några tankställen för biogas och vätgas än i kommunen.

Inom kommunal verksamhet är andelen elbilar låg men under 2021-2022 har antalet elfordon ökat, bland annat inom hemtjänstens verksamhet. Det finns möjlighet för verksamheter att tanka HVO i dieselfordon via avtal med leverantörer för drivmedel i Söderhamn. Sen år 2021 har kommunen dessutom tillgång till att tanka HVO vid en nyinstallerad tank i Norrala.

Olika typer av laddning

För att en övergång till fler elfordon ska kunna ske behövs en laddinfrastruktur med flera olika typer av laddning. Det främsta behovet av laddplatser finns där elfordon står parkerade en längre tid, som vid hem och arbetsplatser. Denna form av laddinfrastruktur utgörs främst av icke-publik laddning.

Publik laddning är ett viktigt komplement för att få till en heltäckande laddinfrastruktur. Snabbladdning kan exempelvis behövas vid längre resor med elfordon där körsträckan överstiger bilens räckvidd. Destinationsladdning vid olika besöksmål fyller också en viktig funktion för att få en utbyggd laddinfrastruktur.

Nya regler och krav på laddinfrastruktur

De senaste åren har regelverket kring laddning av elfordon utvecklats. Transportstyrelsen och Boverket har tagit beslut om föreskrifter och allmänna råd, däribland föreskrifter och allmänna råd om utrustning för laddning av elfordon (BFS 2021:2) samt föreskrifter om krav på information om tankning och laddning av motorfordon (TSF 2020:92).

År 2021 infördes även nya krav i plan- och byggförordningen om att laddinfrastruktur uppförs i samband med nybyggnation och ombyggnad av vissa byggnader. I samband med ansökan om bygglov kontrolleras att följande krav uppfylls:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur (förberedelse med tomrör eller liknande) till alla parkeringsplatser.
- Övriga nya uppvärmda byggnader (ej bostadshus) med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.

Det finns även ett retroaktivt krav, något som påverkar behovet av utbyggnad av laddplatser i kommunal verksamhet. under 2023-2024 Följande byggnader ska ha minst en laddningspunkt senast den 1 januari 2025:

- Uppvärmda byggnader, som inte är bostadshus, med fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon senast den 1 januari 2025.

Ett stort antal kommunala byggnader, framför allt skolor och vård- och omsorgsboenden, berörs av det retroaktiva kravet. I strategin är målsättningen att kommunala lokaler och externa lokaler ska ha tillgång till laddinfrastruktur senast 2024 i linje med de nya kraven. De nya kraven påverkar även det kommunala bostadsbolagets fastighetsbestånd.

Strategi för utbyggnad av laddplatser samt tankställen för förnybara drivmedel

Publika laddplatser

I Söderhamns kommun ska den publika laddinfrastrukturen utökas för att möjliggöra omställningen till en fossilfri fordonsflotta.

Utbyggnaden av publika laddplatser ska i första hand genomföras av privata aktörer.

Kommunen ställer följande krav vid upplåtelse av mark för laddplatser

Placeringen av laddplatsen ska vara lämplig utifrån elnätets dragning

Laddplatsen ska vara tillgänglighetsanpassad

Laddplatsen ska vara avgiftsbelagd

Laddplatsen ska vara försedd med belysning

Laddplatsens placering ska publiceras för allmänheten i internetjänster

Information om laddplatsen är tillgänglig för laddning ska förmedlas i realtid

Kommunen ska underlätta för företag som vill etablera laddinfrastruktur på kommunal mark i Söderhamns kommun. Arbete för en utökad laddinfrastruktur ska vara en naturlig del i kommunens samhällsplaneringsprocesser.

Laddplatser för kommunal verksamhet

Kommunala lokaler och externa lokaler med kommunal verksamhet ska senast 2024 ha tillgång till platser för laddning av elfordon. Undantaget är lokaler där verksamheten inte har behov av fordon, där tillgång till laddning kan lösas på annat sätt eller där den kommunala verksamheten är av tillfällig karaktär.

Vid planering, nybyggnation, rivning eller andra förändringar av kommunens egna fastigheter ska alltid behovet av laddinfrastruktur ses över. Befintlig infrastruktur som kan nyttjas till utbyggnad av laddstolpar bör alltid beaktas.

Tankställen för förnybara drivmedel

Söderhamns kommun ska ha god tillgång till tankställen för förnybara drivmedel som biodiesel, etanol, biogas och på sikt vätgas.

Kommunen ska samverka i relevanta forum och underlätta för företag som vill etablera tankställen för förnybara drivmedel på kommunal mark.

Det ska finnas planlagd mark för tankställen i Söderhamns kommun. Arbete för att underlätta etablering av tankställen för förnybara drivmedel, ska vara en naturlig del i kommunens samhällsplaneringsprocesser. I samband med att detaljplaner uppdateras och nya detaljplaner tas fram, bör det säkerställas att planerna möjliggör för företag att kunna etablera tankställen för förnybara drivmedel.